

Levél Budapestre

Írta: Tábori Pál

London, 1945. szeptember.

Az éjszaka világos
és a város,
gigászi alvó, csendesen pihog.
Bomba, rakéta többé nem zavarja,
Nyugton pihenhet izom és ideg.
Kutyám is szuszog és csak én virrasztok,
Mert az agyamban örök lárma harsog.

A meggyötört, bús Európán keresztül,
Hat határon, sokszáz mérföldön át,
Sikoly és könny, kiáltás hörgő átok
Mindegyre szólít, mint bűnöst a vád.
A Duna mellől száll a siralomszó,
S én hallgatom, henvágyas bús virrasztó.

A Gellérthegyen üszkösek a fák
és a Dunát
vér, könny és genny fertőzte, tán örökre.
A Vár is üres, csonka rom
s a hidakon
hinár fonódik, hol cikkázik. Tömpe
lett száz torony s a fényes Váci-utcán
a törmelék emeletig feszül.

Hol van a régi, boldog Budapest?
Hova lett ifjúságunk városa?
A kép, amit emlékezetünk fest
fakó már, félszeg, vázlat, tétova.
Szemétkocsikba fogva, mint barom,
Botorkál a nép a körutakon.
Vízért, falat kenyérért sorba áll
s a házak közt mosolyog a Halál.

Amíg a Nyár bő, pazarló pompája
simogatja a sebzett köveket,
könnyű remélni, dolgozni, csatázni
új életért De lám, már a hegyek
mögött a Tél vár. Sűrű jég-szakállát
növeszti s vihog, mert üres a kamra
s a szenespince. Ha majd a pusztán át
döngő léptekkel jár és eltapossa
a gyenge búzát, hull nő, férfi, gyermek,
mint a vetés, melyet a vihar elvert.

Tudom, már soha többé nem találom
a várost, melyről vágyaim mesélnek.
Tudom, hogy foszló, foghatatlan álom,
melyet örökre eltiport a végzet.
Tudom, hogy fent a csendes Rózsadombon
ahol az első csók csodája izzott
az ajkamon, üszkös falak merednek;
tudom — s magamnak százszor is elmondom —
elpusztultak az emlékek és titkok,
melyeket hordoztak a pesti kertek.
A kitépelt margitszigeti fák
sem teremnek virágot már. Kitárt
karómmal többé nem ölelhetem
a Normafát ott fent a Svábhegyen.

A Rákóczi-tér, hol egykor a labda
repült, lehet-e ismét a régi,
mióta egy lidérces éjszakán
Szabó Dezső meggyötört testét
a poros talaj magába fogadta?
Van-e a városnak foltja, zuga,
ahová nem fröccsent a náci méreg?
Áll még a szürke ház, ahová egyszer,
megfogadtam, bizonynyal hazatérek?

Tán jobb lenne a fülemet betömni
s lakatot akasztani a szívemre;
búvárharangba szállni, hogy a hangok
parancsszavát ne halljam többé egyre.
E szellős, enyhe, angol éjszakában
nem kísértő rém a kenyér, a holnap;
e gyűztes ország szelid menhelyében
gaz gyilkosok aljas bűneiért
az ártatlanok sohasem lakolnak.
Itt van a munka, asszony és gyerek,
ki vet rám követ, ha nem megyek?

És mégis, mégis; agy, gerinc és szív
mélyén a hangok miriádja hív.
Ezer emlék, gondolat, vágy és álom
nem hagy nyugtot és nem ad pihenést,
míg az utat valahogy nem találom.
Tollal, ököllel, izommal, ideggel,
alázattal és izzó szeretettel,
részit kell, hogy vegyek ebben a csaláiban.

A város, amely, lassan, kínosan
haló porából új erőre éled,
szülőhelyem, tápláló gyökerem,
apám és anyám, örök elemem,
hármilyen messzire vetett a végzet.
Az ország, amely a nyilas pokol
lángjain át vergődött a szabadság
mezőire, hazám és örököm,
kincsem, büszkeségem és örömöm,
ha voltak is, kik jussom megtagadták.

Testvéreim, hadd álljak be a sorba,
Hiszen van munka bőven kéznek, agynak.
Sorompóink a vihar elsodorta
és új világ nőtt a tiport magyarnak.
Tudom, hogy vérben, szenvedésben, harcban
több van mögöttetek, mint én mögöttem;
de higgyétek el, nem épp rajtam múlott,
hogy e fájó versenyben elmaradtam.
A hangok hívnak. Mint vadat a hajtó,
a vérem, szívem kerget. Várva várom,
hogy megnyílják a lákaira-zárt ajtó
és ott állhassak megint a határon,
lépett zarándok és hivatlan vendég,
ó, csak egy isten-hozottat szeretnék!
Csak egy halk szót, mely végre igazán
csodát tesz és hitemet visszaadja:
megint van népem, megint van hazám!